

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 2013

1049/2013

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 5 §:n 2 momentti, 6 luvun 3 c ja 3 d §, 7 luvun 1 §:n 2 momentti sekä 8 §:n 3 ja 4 momentti sekä 11 luvun 2 §:n 5 momentin 2 kohta ja 4 §:n 1 momentin 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 5 §:n 2 momentti, 6 luvun 3 d § sekä 7 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentti laissa 1188/2009, 6 luvun 3 c § laeissa 1188/2009 ja 918/2012, 7 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 918/2012 ja 11 luvun 4 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 1001/2012,

muutetaan 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohta, 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 momentin 7 kohta, 2 a luvun 1 §:n 2 momentti, 3 luvun 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 2 momentti, 4 luvun 5 §, 5 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1—4 momentti, 6 §, 7 §:n 1 momentti, 8 ja 13 §, 6 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2, 3, 3 a ja 3 e §, 4 §:n 1 momentti, väliaikaisesti 4 §:n 3 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6, 8 ja 9 § ja 11 §:n 2 momentti, 7 luvun 3 §:n 3 momentti, 5, 10 ja 11 §, 11 luvun 2 §:n 5 momentin johdantokappale, 13 luvun 1 §:n 1 momentti ja 2 § sekä 14 luvun 1 a ja 2 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohta, 5 luvun 4 §:n 4 momentti, 7 luvun 3 §:n 3 momentti ja 13 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 918/2012, 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 momentin 7 kohta, 2 a luvun 1 §:n 2 momentti ja 3 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 1001/2012, 4 luvun 5 § osaksi laissa 288/2012, 5 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentti, 6 § ja 7 §:n 1 momentti, 6 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 ja 3 e §, 5 §:n 1 momentti ja 9 § laissa 1188/2009, 5 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 1354/2007, 5 luvun 4 §:n 3 momentti, 6 luvun 11 §:n 2 momentti ja 14 luvun 1 a § laissa 1252/2006, 5 luvun 8 § osaksi laissa 1047/2004, 5 luvun 13 § osaksi laeissa 459/2005, 1188/2009 ja 288/2012, 6 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1256/2011, 6 luvun 2 § laeissa 1188/2009 ja 1439/2011, 6 luvun 3 a § laeissa 1188/2009 ja 764/2011, 6 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 1049/2009, 6 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 608/2004, 6 luvun 8 § ja 7 luvun 5 § laeissa 1188/2009 ja 918/2012, 7 luvun 10 § laeissa 1188/2009 ja 1001/2012, 7 luvun 11 § laissa 313/2010 sekä 14 luvun 2 § laeissa 608/2004 ja 1188/2009, sekä

lisätään 12 lukuun uusi 4 b § ja 14 luvun 1 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

HE 90/2013
HE 176/2013
StVM 24/2013
TyVL 14/2013
PeVL 25/2013
EV 172/2013

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *lomautukseen rinnastettavalla syyllä* työnteon ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan työsopimuslain 2 luvun 12 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetusta syystä tai työsopimuksen ehdon takia sekä työnteon ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) 43 §:ssä, kirkkolain (1054/1993) 6 luvun 63 §:ssä, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 47 §:ssä, puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 48 §:ssä, Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain (1166/1998) 31 §:ssä, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain (100/2012) 42 §:ssä tai valtion virkamieslain (750/1994) 40 §:ssä tarkoitetusta syystä; ei kuitenkaan, jos keskeytymisen syynä on virkasuhteessa olevan kieltäytyminen hänen terveydentilaansa koskevista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka terveydentilaansa koskevien tietojen antamisesta;

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

5 §

Yritystoiminta ja oma työ

Henkilön katsotaan työllistyvän yrittäjänä tai sitä vastaavalla tavalla omassa työssään päätoimisesti, jos toiminnan vaatima työ määrä on niin suuri, että se on esteenä koko-aikatyön vastaanottamiselle. Ellei muuhun arvioon ole aihetta, työllistyminen katsotaan sivutoimiseksi ainakin silloin, kun henkilö on ollut vähintään kuusi kuukautta kyseiseen yritystoimintaan tai omaan työhön liittymättömässä koko-aikatyössä.

7 §

Yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päätyminen

Ellei muuhun arvioon ole aihetta, yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn yrityksessä katsotaan päättyneen, jos:

7) henkilön työ on loppunut yritystoiminnan edellytysten pysyväisluonteisen heikentymisen johdosta ja yritystoiminnasta siinä työskentelevää henkilöä kohti syntyvä tulo on vähemmän kuin 1 000 euroa kuukaudessa eikä yrityksessä työskentele muita kuin yrittäjän perheenjäseniä.

2 a luku

Työvoimapolitiittisesti moitittava menettely

1 §

Työstä eroaminen ja erottaminen

Edellä 1 momentissa säädettyä sovelletaan myös, kun henkilön työntekeä ja palkanmaksu ovat keskeytyneet kokonaan eduskunnan virkamiehistä annetun lain 43 §:ssä, kirkkolain 6 luvun 63 §:ssä, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 47 §:ssä, puolustusvoimista annetun lain 48 §:ssä, Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain 31 §:ssä, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain 42 §:ssä tai valtion virkamieslain 40 §:ssä tarkoitetusta syystä.

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 §

Ikä

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, työttömyysetuutta myönnetään henkilölle sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta, jos hänen työntekonsa

on estynyt 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa, 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 1 a §:ssä mainituista syistä taikka jos hänet on kokoaikaisesti lomautettu. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona henkilö täyttää 68 vuotta.

7 §

Yritysomaisuuden myyntivoiton vaikutus

Yritysomaisuuden myyntivoitto jaksotetaan enintään 24 kuukauden ajalle. Myyntivoittoa ei kuitenkaan jaksoteta, jos yritystoiminta on kestänyt enintään 18 kuukautta tai jos yrityksen viimeisen tilikauden taseen loppusumma vähennettynä yritystoiminnan veloilla on enintään 20 000 euroa. Taseen puuttuessa käytetään omaisuusluetteloa.

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Sovitelu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadun tulon siitä osasta, joka ylittää suojaosan, voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Suojaosan määrä on:

- 1) 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana;
- 2) 300 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa;
- 3) 279 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovittelujakson aikana.

Sovittelun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovittelujakson aikana yhteensä ovat enintään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

2 §

Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus palkansaajakassan jäsenellä (*vakuutettu*), joka on ollut vakuutettuna vähintään 26 edellistä viikkoa ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon.

3 §

Palkansaajan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (*tarkastelujakso*) ollut vähintään 26 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitettussa työssä.

4 §

Palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ

Palkansaajan työssäoloehdoton luetaan kalenteriviikot, joina henkilö on ollut vakuutuslakisessa työaika- ja palkkaa koskevat edellytykset täyttävässä työssä. Työssäoloehdoton luetaan myös sellaiset täydet kalenteriviikot, joina henkilö on ollut 60 vuotta täytettyään työ- ja elinkeinotoimiston julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella järjestämässä työllistymistä edistävässä palvelussa. Kukin kalenteriviikko luetaan työssäoloehdoton vain kerran.

Työaika- ja palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun henkilön työaika yhdessä tai useammassa työssä on yhteensä vähintään 18 tuntia tai kun jaksotyössä työsopimuksen mukainen säännöllinen työaika on tasoittumisjakson aikana keskimäärin yhteensä vähintään 18 tuntia kalenteriviikossa. Työaikaan ei lueta sitä työaika- ja palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun palkka on työsopimuksen mukainen.

Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on oltava vähintään 1 134 euroa kuukaudessa.

Työssäolohtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Työssäolohtoon ei myöskään lueta aikaa, jolta henkilölle on maksettu työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa.

6 §

Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansioapäivärahaan on oikeus yrittäjäkassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna vähintään 15 edellistä kuukautta ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus yrittäjällä, joka on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana (*tarkastelujakso*) on työskennellyt vähintään 15 kuukautta yrittäjänä. Työssäolohtoon luetaan sellaiset kuukaudet, joina henkilön yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukainen työtulo taikka työntekijän eläkelain mukainen työansio on ollut yhteensä vähintään 1 000 euroa kuukaudessa. Työssäolohtoon luetaan vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot, ja kukin yrittäjänä työskennelty jakso luetaan yrittäjän työssäolohtoon vain kerran. Työssäolohtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan.

8 §

Yrittäjälle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos yrittäjäkassan jäsen kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittyy toiseen yrittäjäkassaan, jäsenen hyväksi luetaan hänen työoloaikansa ja vakuutettunaoloaikansa edellisessä yrittäjäkassassa.

Peruspäivärahassa yrittäjän työssäolohtoon luetaan lähinnä 28 edellisen kuukauden aikana tehty palkansaaajan työssäolohtoon luettava työ.

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviiikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

Omavastuu aikaa ei kuitenkaan aseteta, jos päivärahakauden enimmäisaika alkaisi vuoden kuluessa edellisen enimmäisajan alkamisesta ja jos omavastuu aika on asetettu edellisen päivärahakauden enimmäisajan alkaessa.

Omavastuupäiviksi ei lueta niitä päiviä, joina henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 2 a tai 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaika rajojen ylittymisen vuoksi. Omavastuu aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuksen päivärahan ja kuntoutusrahan omavastuu aika. Omavastuupäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyyssetuutta 10 luvun perusteella.

Henkilöllä on 1—3 momentista huolimatta oikeus työttömyyspäivärahaan, jos työnteon estymisen syynä on sellainen työtaistelutoimenpide, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa ja jos hän muutoin täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 §

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 31,36 euroa päivältä.

Peruspäivärahan korotusosa on 4,59 euroa päivältä.

2 §

Ansiopäivärahan ansio-osa ja korotettu ansio-osa

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettu ansio-osa on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella ja korotusosalla korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

3 §

Ansiopäivärahan ansio-osan maksuajan lyhentäminen

Ansiopäivärahan saajalle, joka ei ole ollut työssä yhteensä vähintään kolmea vuotta ennen työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamista, ansiopäiväraha maksetaan päivärahakauden enimmäisajan 100 viimeiseltä päivältä sen suuruisena kuin se maksettaisiin peruspäivärahana.

Jos ansiopäivärahan saajalle on 250 ensimmäisen työttömyyspäivärahapäivän aikana asetettu korvaukseton määräaika tai työssäolovelvoite hänen menetettyään 2 a luvun 12 §:ssä tarkoitettulla tavalla moitittavasti, ansiopäiväraha maksetaan päivärahakauden enimmäisajan 100 viimeiseltä päivältä sen

suuruisena kuin se maksettaisiin peruspäivärahana. Jos ansiopäivärahan saajalla ei ole 1 momentissa tarkoitettua työssäoloa, ansiopäiväraha maksetaan enimmäisajan 200 viimeiseltä päivältä sen suuruisena kuin se maksettaisiin peruspäivärahana.

Edellytyksenä 2 momentin soveltamiselle on, että ansiopäivärahan saajalle ei ole maksettu 250 ensimmäisen työttömyyspäivärahapäivän aikana työllistymistä edistävän palvelun ajalta korotusosaa eikä korotettua ansiososaa yhteensä vähintään 40 päivältä.

3 a §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen pitkän työuran päätyttyä

Korotusosaa ja korotettua ansiososaa maksetaan yhteensä enintään 90 päivältä työnhakijalle, joka on jäänyt työttömäksi sen vuoksi, että:

1) hänen työsopimuksensa on irtisanottu eikä irtisanominen ole 2 a luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla hänen syytään;

2) hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyttä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää.

Korotusosaa ja korotettua ansiososaa maksetaan myös työnhakijalle, joka on jäänyt työttömäksi määräaikaisesta työsuhteesta, jonka hän on aloittanut hänet irtisanoneen työnantajan palveluksessa välittömästi 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua työsuhteen päätyttyä.

Korotusosan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) työttömäksi jäänyt ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi 60 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä; ja

2) työttömäksi jääneellä on 1 momentissa tarkoitettua työsuhteen päättyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Korotetun ansio-osan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) työttömäksi jäänyt ilmoittautuu työttömäksi työnhakijaksi 60 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä; ja

2) työttömäksi jääneellä on 1 momentissa

tarkoitettua työsuhteen päättyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta ja palkansaajakassan jäsenyysaikaa yhteensä vähintään viisi vuotta.

Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitettuun työssäoloaikaan ei lasketa sellaista aikaa, jonka perusteella työnhakijalle on aiemmin myönnetty korotusosaa tai korotettua ansio-osaa. Jos hakija on työsuhteen päättyessä esinyt olemasta työmarkkinoilla 5 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyväksyttävästä syystä, lasketaan tämän pykälän 3 ja 4 momentissa tarkoitettu 60 päivän aika tämän esteen päättymisestä.

3 e §

Korotusosien ja korotettujen ansio-osien maksamisjärjestys

Jos työnhakijalla on oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 a ja 3 b §:n perusteella, maksetaan hänelle ensisijaisesti 3 b §:n mukaista korotusosaa tai korotettua ansio-osaa.

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan pohjalta työttömyyttä edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Jos työ ja siitä saatava palkkatulo on ollut kausiluonteista, ansioon suhteutettu päiväraha lasketaan vuositulosta. Päivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa palkasta tai vuositulon työtulo-osuudesta vähennetään 60 prosenttia sairausvakuutuslain 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitettua sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkelain 153 §:n 1 momentissa tarkoitettua alle 53-vuotiaan työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä.

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön

ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapolvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla taikka jonka palkkaa on alennettu määräaikaisesti ja palkan alentaminen perustuu työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisiin irtisanomisperusteisiin tai työpaikalla tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehtyyn henkilöstöä koskevan kirjalliseen sopimukseen.

5 §

Yrittäjän ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo

Yrittäjän ansiopäiväraha määrätään sen työtulon perusteella, jonka mukaan yrittäjä on vakuuttanut itsensä yrittäjäkassassa yhteensä enintään 15 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Ansiopäivärahan perusteena olevaa työtuloa ei kuitenkaan saa määrätä suuremaksi kuin henkilön yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistettu työtulo sekä työntekijän eläkelain mukainen työansio keskimäärin mainittuna aikana ovat yhteensä olleet. Jos työtuloa on edellä mainittuna aikana muutettu, päivärahan suuruuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Tällöin työtulon 20 prosenttia suurempaa korotusta ei oteta huomioon.

6 §

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikoro-

tuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 5,06 euroa, kahdesta lapsesta yhteensä 7,43 euroa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 9,58 euroa.

8 §

Päivärahakauden alkaminen alusta ja palkan uudelleenlaskeminen

Kun palkansaaja on työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamisen jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, 7 §:ssä tarkoitettua päivärahakauden enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta ja ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan uudelleen. Samoin menetellään, jos yrittäjä on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Päivärahan perusteena olevaa palkkaa ei kuitenkaan lasketa uudelleen, jos uudelleen lasketun palkan mukainen päivärahakauden enimmäisaika alkaisi vuoden kuluessa edellisen enimmäisajan alkamisesta ja jos henkilön päivärahakauden perusteena oleva palkka on laskettu edellisen päivärahakauden enimmäisajan alkaessa.

Jos palkansaaja on täyttänyt työssäoloehdon ennen enimmäisajan täyttymistä, uusi ansiopäiväraha on vähintään 80 prosenttia palkansaajalle aikaisemmin maksetusta ansiopäivärahasta. Vertailu tehdään täysimääräiseen 2 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvään päivärahaan. Vertailuviiviin päivärahoihin ei lueta lapsikorotuksia.

Jos työnhakijan työssäoloehto on täyttynyt työssä, johon hänet on työllistetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 3 momentin mukaisen velvoitteen perusteella, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei lasketa uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella laskettu palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi. Jos työnhakijan työssäoloehtoon on luettu aikaa, jona hän on ollut työllistymistä edistävässä palvelussa, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei lasketa uudelleen.

9 §

Lisäpäiväoikeus

Palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäi-

värahaa maksetaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on syntynyt:

1) vuosina 1950—1954 ja jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä;

2) vuonna 1955 tai 1956 ja jos hän on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä;

3) vuonna 1957 tai sen jälkeen ja jos hän on täyttänyt 61 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä.

Edellytyksenä 1 momentin soveltamiselle on, että työnhakijalla on enimmäisajan täyttyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä työnhakijalle työllistymistä edistävän palvelun ajalta, jos työllistymistä edistävä palvelu on järjestetty julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentin mukaisen velvoitteen perusteella.

11 §

Työssäoloajan laskeminen

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 510. Kalenterivuosiokohmainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

3 §

Oikeus työmarkkinatukeen matka-avustuksena

Poiketen 2 momentissa säädetystä työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää matka-avus-

tuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

5 §

Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa maksetaan enintään 200 päivältä. Korotusosan maksaminen aloitetaan alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

10 §

Ostavastuu aika

Työmarkkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana.

Ostavastuupäiviksi ei lueta niitä päiviä:

1) joina henkilö ei täytä työttömyysetuuden saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä;

2) joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 2 a tai 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi;

3) joilta henkilöllä ei ole oikeutta sovitettuun työttömyysetuuteen 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaikarajojen ylittymisen vuoksi;

4) joilta henkilöllä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen 2 luvun 12 pykälän mukaisen odotusajan vuoksi.

Ostavastuu aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuksen päivärahan ja kuntoutusrahan

omavastuu aika. Ostavastuupäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu 10 luvun perusteella työmarkkinatukea.

Ostavastuu aikaa ei kuitenkaan edellytetä, jos henkilö muutoin täyttää työmarkkinatuen saamisen edellytykset ja:

1) hänen oikeutensa työmarkkinatukeen alkaa välittömästi 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitettua työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä; tai

2) hänen työntekonsa estyy sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa.

11 §

Ostavastuuajan voimassaolo

Ostavastuu aika on voimassa siihen asti, kun henkilö täyttää 5 luvun 3 tai 7 §:ssä tarkoitettua työssäoloehdon.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

— — — — —
Työmarkkinatuen saajan on lisäksi ilmoitettava työttömyysetuuden maksajalle seuraavat itseään ja perhettään koskevat tiedot ja niissä tapahtuneet muutokset:
— — — — —

12 luku

Muutoksenhaku

4 b §

Asian uudelleen ratkaiseminen työllistymistä edistävästä palvelusta poissaolon vuoksi

Jos työttömyysetuuden saajalle on myönnetty työllistymistä edistävän palvelun ajalle työttömyysetuutta ja 10 luvun 6 §:ssä mainittua kulukorvausta, koska hakija on antanut osallistumisestaan työllistymistä edistävään palveluun ilmeisen virheellisen tiedon, työt-

tömyyskassa tai Kansaneläkelaitos voi ilman päätöksen poistamista tai asianosaisen suostumusta ratkaista asian uudelleen.

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kansaneläkelaitoksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, työttömyyskassalla, työttömyys-turva-asiamiehellä sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

- 1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;
- 2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä eläkesäätiöltä;
- 3) työnantajalta, toimeksiantajalta tai muulta työn teettäjältä, työttömyyskassalta, työpaikkakassalta sekä julkisesta työvoimaja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetulta koulutuspalvelujen tuottajalta ja muulta oppilaitokselta.

2 §

Tiedot rahalaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä maksutta käsiteltävänä olevan työmarkkinatukea koskevan asian ratkaisemista varten välttämättömät työmarkkinatuen hakijaa tai saajaa koskevat tiedot rahalaitoksilta, ellei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta eikä hän ole antanut suostu-

mustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä on hakijalle tai saajalle annettava siitä tieto.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Etuuksien korotus

Edellä 1 momentissa tarkoitetut määrät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2012 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

1 a §

Palkkakertoimella tehtävät tarkistukset

Edellä 2 luvun 7 §:n 1 momentin 7 kohdassa, 5 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 7 §:n 1 momentissa sekä 6 luvun 11 §:n 2 momentissa mainittuja määriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella (*palkkakerroin*).

Edellä 1 momentissa tarkoitetut määrät ovat vuoden 2013 tasossa.

2 §

Päivärahan perusteena olevan palkan ja työtulon tarkistaminen

Jos palkansaajan 28 tai yrittäjän 48 kuukauden työssäoloehdon tarkastelujaksoa pidennetään hyväksyttävän syyn johdosta, tarkistetaan palkkakertoimella sitä palkkaa tai työtuloa, joka tarkastelujakson pidentämisen vuoksi otetaan mukaan laskettaessa ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa tai työtuloa. Palkka tai työtulo tarkistetaan ansiopäivärahan alkamisvuoden tasoon.

Jos palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy 6 luvun 4 §:n 3 momentin tai yrittäjän työtulo 6 luvun 5 §:n 3 momentin perusteella, palkka tai työtulo

tarkistetaan palkkakertoimella ansiopäivärahan alkamisvuoden tasoon. Edellytyksenä palkan tai työtulon tarkistamiselle on, että osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kolme vuotta ja että eläke tai sen rinnalla tehty osa-aikatyö on päättynyt.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Sen 2 luvun 7 §:n 1 momentin 7 kohta, 5 luvun 6 § ja 7 §:n 1 momentti sekä 6 luvun 5 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2015. Lain 6 luvun 4 §:n 3 momentti on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Henkilöön, jonka yritystoiminta on päättynyt ja työttömyys alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 3 luvun 7 §:n 2 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Etuuteen, jota maksetaan ajalta ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 4 luvun 5 §:ää, 6 luvun 2 §:ää sekä 7 luvun 1, 5 ja 8 §:ää sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Jos työnhakijalle on ennen tämän lain voimaantuloa alettu maksaa työmarkkinatukea ilman tarveharkintaa 7 luvun 8 §:n 3 tai 4 momentin perusteella, sovelletaan häneen 7 luvun 8 §:ää 31 päivään joulukuuta 2014 sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Lain 5 luvun 2 §:ää ja 3 §:n 1 momenttia sovelletaan työnhakijaan sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä 29 päivän joulukuuta 2013 jälkeen vähintään yhden kalenteriviikon.

Lain 5 luvun 4 §:n 2 ja 4 momenttia sovel-

letaan 30 päivänä joulukuuta 2013 ja sen jälkeen tehtyyn työhön.

Lain 5 luvun 13 §:n 1 momenttia sovelletaan, jos omavastuu-aika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 3 §:ää sovelletaan työnhakijaan, jonka päiväraha-kauden enimmäisaika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia sovelletaan laskettaessa ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa vuosina 2014 ja 2015 ansaittujen palkkojen perusteella.

Jos työnhakijan työttömyyspäivärahan enimmäisaika on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan häneen 6 luvun 3 §:n 1 momenttia 31 päivään maaliskuuta 2014 sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Työnhakijaan, jonka työsuhte on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 6 luvun 3 a §:n 1 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Jos työnhakijan oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, hänelle maksetaan korotusosaa tai korotettua ansio-osaa lain voimaantulon jälkeiseltä siltä ajalta, jona hän on työllistymistä edistävässä palvelussa. Työttömyyspäivärahapäivät, joilta on maksettu muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa, lasketaan mukaan korotusosan ja korotetun ansio-osan 200 päivän enimmäisaikaan.

Tämän lain voimaan tullessa työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa vireillä oleviin lainvoimaisen päätöksen poistamista koskeviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2013

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*